

השבת שלי לבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב' סו)
טוב להגיד ולשיר **נ נח נחמן נחמן מאומן** לזכות לכל הישועות

יבא הביתה לעשות מלאכתו ... (לט,יא)

... כל המלאכות שהאדם עושה בכל יום מששת ימי המעשה, כלם הם בחינת ברורים לברר ניצוצות מעמקי הקלפות כידוע, ועיקר הברור על ידי קדשת המחשבה, על ידי ששומר את המחשבה כחוט השערה. וזה עיקר מלאכתו של האדם בחינת ואמלא אותו וכו' ובכל מלאכה וכו'. וזה בחינת מה שכתוב ביוסף הצדיק כשבא לידי נסיון (בראשית לט, יא): "ויבא הביתה לעשות מלאכתו". כי עיקר המלאכה והאמנות של האדם בזה העולם הוא לעמ'ד בנסיון, והעיקר בתאוה הזאת, והעיקר על ידי שמירת המחשבה כחוט השערה בכל פעם (לקוטי הלכות - הלכות תפילין ו' - ל"ג):

(ספר אפי הנחל א' - מכתב עז)

מכתב

ב"ה, י"ב אדר תשכ"ד.

בבת עיני ולבי, שזכה ברחמים ונסים גדולים מאת ה' להרגיש הרגשה חדה ולהאמין בהצדיק האמת אב החכמים וראש לכל בחירי צדיקאי יחזי הדורות, וחותר ביגיעות עצומות בלב בוערת ויוקדת כנחלת אש לגדל ולפרסם בכל העולם את שם הצדיק הבעל הבית של העולם והחן והפאר וההדר והיפי של כל העולם, שמגלה ומאיר אלקותו לכל באי העולם, ועל-ידו יהיה תקון העולם בשלמות (ועיקר תקון העולם בכל דור ודור הוא רק על-ידו). ה' יגמר מה שהתחיל להפליא ולהפליא עמך פלאי פלאות כאלה עד שתזכה לחזות בנעם ה'.

הכל יודעים שאין שום קביעות בזה העולם, ובהכרח לזוז מכאן בהעברת רגע קלה, כי כל הזמן אינו נחשב אפילו לרגע למי שמישים לבו ודעתו היטב אל פריחת הזמן יותר מעוף הפרוח, וצריכים להתגבר מאד לבלי לשכוח את עצמו. הזהר והזהר ושמר נפשך מאד שלא תשכח בכל עת עצם החסד והרחמים שחמל עליך ה' יתברך לקרבך אל הצדיק האמת אשר לא יספיקו כל ימינו להודות ולהלל על זה.

השמר לך והתחזק שלא תשכח את עצמך, והתחזק בכל הטרדות והעסקים לחטף בהם חיי עולם חיי אמת. חטף ואכל חטף ואכל המאכלים של הצדיק האמת בכל יום ויום כל מה דאפשר, גם בכל העסקים והטרדות רבות שיש לך.

קליפת המן עמלק רוצה להתגבר בכל דור בכפירות ואפיקורסות על-ידי הקשיות והחקירות שאי אפשר לישב עכשיו בשום אופן, אבל ה' יתברך לוחם עמו בכל דור ומכניע אותו על-ידי הצדיק האמת בחינת משה ומרדכי שזכה למדרגה גבוהה כל-כך עד שיכול להמשיך אחדותו יתברך גם למקומות הרחוקים מאד מאד, לתוך תוקף התגברות הכפירות וחכמות חיצוניות של הבל המתעוררים והמתחדשים בכל דור.

המתפלל תמיד על ישועתך וטובתך בזה ובבא. **ישראל דב אודסר**

(עצות המבוארות - חנוכה, ג')

עצות ותפילות

ימי חנכה הם ימי הלל והודאה לה' יתברך, היינו שבימים אלו ראוי להתבונן בנסים ובנפלאות שעשה ה' יתברך עם אבותינו בימים ההם והצילם משונאיהם. ועל נסים אלו יש להודות ולהלל, ולהאמין שה' יתברך עושה נסים ונפלאות לישראל בכל דור ודור ומצילנו משונאיו תמיד, כמבאר בדברי חכמינו זכרונם לברכה (בהגדה של פסח): "בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש-ברוך-הוא מצילנו מידי". וכן צריך כל אדם לדעת שה' יתברך עושה עמו בכל יום ויום נסים ונפלאות, הן בבריאות הן בפרנסה, כמבאר בשמנה עשרה: "על נסיד שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וכו'", ובפרט ברוחניות, שה' יתברך מסייע להתחזק באמונה וביראת ה' וקיום התורה.

אבל מחמת חסרון בשלמות האמונה, אינו מרגיש ואינו רואה את הנסים והנפלאות שה' יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות. על כן צריך כל אדם להתחזק באמונה כראוי, ולהתבונן באמת בנסים ובחסדים שה'

שבת וישב וישב יעקב בארץ מגורי אביו ... (לז,א)

... ודרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה פ"ד, ד) שהיה מגייר גרים (כמובא בדבריו ז"ל חלק א בסימן רכח). וזה (בראשית לז, א): "אלה תלדות יעקב יוסף", היינו שיוסף הלך בדרך אביו יעקב והיה עוסק גם כן לגייר גרים ולקרב הנפשות הרחוקות, כי כל מה שארע ליעקב ארע ליוסף, שזהו פרוש "אלה תלדות יעקב יוסף" כמו שפירש רש"י שם שכל מה שקיבל משם נעב'ר מסר לו. וכל מה שארע ליעקב ארע ליוסף וכו'. וכל זה נסמך לפסוק 'מגורי אביו', שהוא מה שהיה יעקב מגייר גרים. ותכף נסמך 'אלה תלדות יעקב יוסף', שפרושו שמסר לו כל חכמתו. היינו, כמו שיעקב גייר גרים על ידי עצם חכמתו שהיה יודע לעשות צמצומים כאלה עד שיוכל לרפאות החולים ביותר, כמו כן היה יוסף הצדיק עוסק בזה תמיד, כי יעקב מסר לו כל חכמתו. כי עיקר החכמה הוא להכניס השגות אלקות בעולם להודיע לבני האדם גבורותיו וכו'. וזהו בחינת (שם לז, ב): **יוסף בן שבע עשרה שנה היה רועה את אחיו בצאן**, רועה צאן זה בחינת מנהיג הדור שנקרא בכל מקום בשם רועה צאן. וזהו: **בן שבע עשרה שנה היה וכו'**, שבע עשרה בגימטריא "טוב" כמובא, היינו שיוסף היה טוב לכל והיה כלו טוב ועל ידי זה היה יכול לקרב הכל, כי מצא בהרגוע שבגרועים נקדות טובות ועל ידי זה קרבים לה' יתברך. וזהו (שם לז, ב): **והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה וכו'**, שהם בני השפחות שהם בחינת משפחות הירודות שבישראל שהיה מוריד את עצמו אליהם ביותר כדי לקרבים... (לקוטי הלכות - הלכות השכמת הבוקר ד' - ט"ז):

כי בן זקנים הוא לו ... (לז,א)

זוהי **וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו** - זקנים לשון רבים, כי הוא עוסק תמיד להגביר בכל פעם הזקנה דקדשה על בחינת הזקנה דסטרא אחרא, כי יש זקן דסטרא אחרא שעסקו תמיד להפיל את האדם לידי זקנה, דהיינו להחליש את דעתו כאילו הוא זקן במעשיו וכו' שעל זה הזהיר אדוננו מורנו ורבונו ז"ל וכן שמענו מכמה צדיקים שאסרו להיות זקן וכו', והכניעו על ידי זקן דקדשה שהוא בחינת זקן ויושב בישיבה האמתית בחינת זקן זה קנה חכמה, שהוא בחינת יוסף שהוא מוסיף קדשה וחיות בכל פעם וכו', וכמבאר מזה בדברינו הרבה (ועיין בהלכות תפילין - הלכה ה'). וזהו בחינת "כי בן זקנים הוא לו" - לשון רבים, שבכל פעם מוסיף זקנה דקדשה על זקנה דקדשה, שהוא בחינת "יראת ה' תוסיף ימים", להכניע ולבטל בחינת זקנה דסטרא אחרא, שעל זה התפלל דוד: אל תשליכני לעת זקנה וכו', כי צריכין להתחדש בכל פעם מחדש, בבחינת וקוי ה' יחליפו כח וכו', שזהו עיקר בחינת זקנה דקדשה, שזהו בחינת יוסף הצדיק, שנקרא על שם זה יוסף, על שם שהוא מוסיף קדשה ודעת, שהוא עיקר החיות בכל פעם (לקוטי הלכות - הלכות הודאה ו' - ל"ג):

המלך תמלך עלינו ... (לז,ח)

הצדיק האמת שהוא בחינת יוסף, מרחם על הדור ומספר ומרמז להם גודל מעלת קדשתו ועצם השגתו, ומעיר אזניהם שכלם צריכים להתקרב אליו, כי כל עליית תורתם ועבודתם הוא על ידו, שזה בחינת מה שסיפר יוסף להשבטים חלומותיו ודבריו. אבל צריכין לזה זכיה גדולה להקשיב דבריו בתמימות, כי לפעמים עוון הדור גורם, עד שגם הצדיקים והכשרים אינם רוצים להאמין בדבריו, וחושדן אותו שכל כוונת דבריו בשביל התנשאות וממשלה, שזה בחינת שאמרו לו אחי יוסף: המלך תמלך עלינו וכו', עד שעל ידי זה נעלם הצדיק מן העולם, חס ושלום (לקוטי הלכות - הלכות מקח וממכר ג' - אות י"ג מתוך אוצר היראה - צדיק - רכ"ד):

יתברך עושה עמו בכל יום ויום, ובעבור זאת להודות לו ולהלל. וזה עיקר תענוג עולם הבא. היינו שכמו שעיקר תענוג עולם הבא הוא להכיר בגדלות ה' יתברך, כן על ידי האמונה בהשגחה פרטית, ועל ידי הכרה בנסים וחסדים שה' יתברך עושה, ועל ידי ההלל וההודאה לשמו הגדול, מכירים בגדלותו. ועל ידי זה זוכה לתפילה אמיתית וללמוד לשמה, ללא שקר, שלא לשם כבוד, ממון וכיוצא באלה, רק לשם שמים באמת, וזוכה להתקרב לרב אמתי. גם זוכה לשדוכים אמתיים בגשמיות וברוחניות, וזוכה לשלמות הדבור, היינו לדבר רק דבורי קדשה ואמת, וניצול מדבורי שקר ודברים בטלים וכו'.

ואזי זוכה להמשיך קדשת השבת ושמחתה לששת ימי המעשה, כמבאר באות "אמת ואמונה" סעיף מ'. ועל ידי זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך. היינו שזוכה להרגיש ולהאמין שכל השנויים העוברים על כל אדם, הכל נעשה בהשגחתו הפרטית יתברך, המכנה "אחד הפשוט יתברך". לכל התקונים המבארים בסעיף זה, זוכים על ידי קיום מצוות הדלקת נר חנכה באמונה פשוטה כראוי, וביראה ואהבה ראויים. גם על ידי ההודאה וההלל לה' יתברך על הנסים ועל הנפלאות שעשה לאבותינו בימי חנכה, שהושיעם משונאיהם, ועל ידי ההכרה בנסים והחסדים שה' יתברך עושה עם כל אדם בפרטיות בכל יום. אשרי האיש שזוכה לקיים מצוות הדלקת נר חנכה ומצוות הלל והודאה באמונה פשוטה ותמימה, בדחילו ורחימו כראוי, וזוכה לתקנים אלו, היינו למידות הטובות המבארות בסעיף זה (עצות המבוררות – חנוכה, א).

● ... וזכנו לקיים מצוות הדלקת נר חנכה כראוי, בכל פרטיה ודקדוקיה וכוונותיה ותר"י מצוות התלוים בה, ולקיים כל המצוות של חנכה בשמחה גדולה, להודות לך ולברכך ולומר הלל שלם בשמחה וחדוה רבה ובהתעוררות גדול בקדשה ובטהרה גדולה. כי ברחמיך הרבים קבעת לנו שמונת ימי חנכה, להודות ולהלל לשמך הגדול שהם שעשוע עולם הבא. זכנו ברחמיך הרבים לקיים מצוותיך באמת, עד שזוכה להמשיך עלינו באמת שעשוע עולם הבא תמיד, שהוא הודאה לשמך הגדול והקדוש, ובפרט בימי החנכה הקדושים שהם ימי הודאה, עד שזוכה להתקרב אליך באמת, ולדעת ולהכיר אותך ולהודות לך ולברכך סלה באמת לעולם כי טוב, כמו שכתוב: הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, וזוכה להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החול, עד שזוכה להיות בשמחה תמיד כראונך הטוב באמת... (לקוטי תפילות ב' – מתוך תפילה ב')

שיחות

(מר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

§ ... שישים שנה, הפתק היה לגמרי בסוד, רק הילדים שלי סיפרתי להם העניין, וגם כן היה אחדים, יחידי סגולה שהיו צדיקים קדושים וחברים שלי, אני סיפרתי להם, והם קיבלו את זה, פלא, איך אפשר לקבל את זה? זה למעלה מן הטבע, והם קיבלו את זה, העניין היה, אני מוכרח לדבר, לספר בקיצור, תמצית, לפני שישים ושתים שנה היה מעשה כזה, אני נכשלת, נכשלת ונפלת, זה היה ביום שבעה עשר בתמוז, אז צום חמור של ארבע תעניות, לפני תשעה באב לחורבן, ואני הייתי רגיל להתענות כל התענות בה"ב, ערב ראש חודש, וגם כן אני עשיתי תענית בכל יום ויום, מחצות לילה עד אחרי התפילה לא טעמתי אפילו מים, כמו שנה מורי הקדוש רבי ישראל (קרדנר), וביום שבעה עשר בתמוז שהוא תענית חמור, נפלתי ונכשלת, היה נדמה לי שאני לא מרגיש טוב ואני מוכרח לבטל את התענית, על-כל-פנים יהיה איך שיהיה, אני מתבייש לספר הכל...

על-כל-פנים נכשלת, ירידה, ירדתי ירידה גדולה ואכלתי בבוקר במצב כזה, וזה היה מעיק עלי, והיה לי צער גדול ונפלתי לעצבות כזה, שהיה פחד כל מי שהסתכל עלי, היה נופל עליו עצבות, מזה שלא עשיתי תענית, על-כל-פנים והם כולם היו מתנגדים ואמרו: "שזה סוף של ברסלב, סוף כל סוף נעשים משוגעים", הם חשבו שהייתי משוגע, אני הייתי תמיד בשמחה, פתאום כל השבוע, יום ראשון, שני, שלישי, רביעי, על-כל-פנים אני היה לי צער גדול ולא יכולתי לעבוד השם, הייתי בחושך, בצער גדול, מין עצבות כזה, ממש כמו שיוצאים מן הדעת, והם כולם שמחו ואמרו: "זה סוף של חסידי ברסלב", אז התפללתי להשם שירחם עלי ויוציא אותי מזה, אני גורם בזה ביזיון, חילול השם לברסלב, אז נכנס לי במחשבותי מחשבה תקיפה, כמו שאחד עומד ואומר לי דיבורים: "תכנס לחדר שלך, ושמה היה לי ארון, תפתח את הארון ותוציא איזה ספר, תיתן את היד על ספר ותוציא אותו ותפתח אותו, איפה שתפתח, ושמה תמצא רפואה לנפשך!". נו, אז היה לי מחשבה תקיפה כזה, אז אמרתי: "ימה אני יכול להפסיד? אני אכנס לחדר ואני אעשה את זה", נכנסתי לחדר ופתחתי את הארון והוצאתי ספר ופתחתי אותו, והיה זה החתיכת נייר בתוכו, אני לא שמתי לב להנייר, הנייר יהיה לי רפואה? אז קראתי ההלכה איפה שפתחתי, אולי אני אמצא שמה דיבורים כאלה, שהם יעזרו לי, אז קראתי וזה החיה

אותי, אבל כשגמרתי, חזרה המחלה כמו שהייתה, אז נפלתי בדעתי, חשבתי חס ושלום שאין לי שום תקומה, שום תקנה... רציני להחזיר את הספר על מקומו, טרם שסגרתי הספר, הבחנתי שיש שורות כתובות, התחלתי לקרוא, ראיתי שזה מעשה פלא, "מאד היה קשה לי לרדת אליך תלמי...". אני לא יכול לספר אפילו אם הייתי יכול לדבר מה שהרגשתי, מה שיש בזה אי אפשר לגלות, אי אפשר לספר, אי אפשר לדבר, התחלתי לקרוא, וקראתי אותו כולו עד הסוף, תכף כשגמרתי לקרוא, נכנסתי בשמחה כזו שלא מעולם הזה, רק מעולם הבא, שמחה כזו, התחלתי לרקוד ולמחות כפיים וניגונים כאלה של שמחה, והם מהישיבה שמעו, הם ידעו שאני כל השבוע אני בעצבות, ועכשיו הם שומעים שאני בשמחה כזו מרקד, אז הם אמרו: "עכשיו הוא בסדר גמור, הוא משוגע".

הם נכנסו לחדר והוציאו אותי לחצר ועשו עיגול, כל הישיבה, ואני הייתי באמצע ורקדתי, כולם שמחו וכולם התלוצצו ממני: "המשוגע הוא מרקד", הם עמדו כמה שעות, הם אמרו: "הוא לא ייעף, אנחנו לא יכולים לעמוד, הם הלכו כולם, ואני נשארתי ורקדתי כמעט כל הלילה, ואני מהלילה הזו, קיבלתי שם בכל העיר טבריה, כולם ידעו שהברסלב הוא כבר נעשה משוגע... אני מספר כמו שהיה, וגם כן עוד לא הכל, אני הראתי את זה בירושלים לבעלי מקובלים גדולים, הם נשתוממו, הם התרגשו מזה כל כך, על-כל-פנים אני לא צריך להביא עדים, הוא עד על עצמו, רק לראות החתימה של רבנו עם נקודות "י נח נחמ נחמן מאומן" זהו החתימה, החתימה הזו, רבנו הקדוש בחייו הוא חתם שמו על מכתביו 'נחמן', פה כתוב "נ נח נחמ נחמן" עם נקודות 'מאומן', כל העולם יודעים מרבי נחמן מברסלב, כאן כתוב 'מאומן', כי הוא שוכן באומן, וגם כן הוא גילה לי שאני לא עשיתי תענית בשבעה עשר בתמוז, אף אחד לא ידע, אני אעשה חילול השם? שיגידו שחסידי ברסלב אינם מתענים בשבעה עשר בתמוז? זה היה בסוד, וגם כתוב כאן "סמן י"ז בתמוז יאמרו שאיך מתענה", סימן שרק אני והשם יתברך ידענו מזה, זה הסימן, וגם כן 'בתמוז' עם נקודות...

קודם כל, החתימה, זה התגלות חדש בעולם, כי רבנו הקדוש מדבר ב"ליקוטי מוהר"ן" שיש שיר 'פשוט, כפול, משולש, מרובע' שיתגלה לעתיד על ידי משיח צדקנו, שיתגלה לעתיד, וכאן הוא מגלה שהשיר הזה 'פשוט, כפול, משולש, מרובע', הוא השיר הזה, "י נח" עם נקודות, וגם כן אני לא יכול לדבר מכל העניין הזה, מה שאני רואה בזה "מאד היה קשה לי לרדת אליך", 'לרדת אליך', רואים ירידה, כל השורות ישר, אבל 'לרדת אליך' הוא יורד למטה, "מאד היה קשה לי לרדת אליך", אם אצל רבנו רבי נחמן היה קשה לרדת אלי, זה נורא מאד, ותכף הוא מחזק אותי "תלמידי היקר", 'תלמידי' בעצמו לא מספיק? "תלמידי היקר", וגם כן היה יכול בלי "תלמידי היקר", "לרדת אליך להגיד לך כי נהנתי מאד מעבודתך", "תלמידי היקר", הוא מחזק אותי, הוא מביא אותי מעמקי התהום, והוא מרים אותי לרום גבהי מרומים "תלמידי היקר", "להגיד לך, כי נהנתי מאד מעבודתך ועליך אמרתי", "נהנתי מאד מעבודתך" זה דבר אחד, "ועליך אמרתי" זה עוד דבר, זה שני דברים "עליך אמרתי", מה אמרתי, עליך: רבנו הקדוש אמר בחייו שיחה: "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", ככה כתוב בספר "חיי מוהר"ן", ופה הוא מגלה, מה שאמרתי "מיין פייעריל... האש שלי תוקד עד ביאת המשיח", עליך אמרתי, זה אמרתי עליך, שעל ידי יהיה מאיר האור עד ביאת המשיח, 'עליך אמרתי' את זה!

סיפור

(ספר ימי מוהר"ן [רבי נתן] - סימן נד)

© ... בערב יום הכפורים, נכנסנו אליו וברך אותנו כל אחד ואחד כדרכו תמיד, אבל היה אז מאים קצת ונפל אימה ובושה גדולה לכל מי שנכנס אליו להתברך, ואי אפשר לצייר נוראות הדרת קדשת פניו המאירים אז בערב יום הכפורים כשנכנסו אליו להתברך, אשרינו שזכינו אז לקבל ברכתו, היא הברכה שקבלנו ממנו קדם הסתלקותו. אחר כך, ביום הכפורים, לא נכנס להתפלל עמנו יחד כדרכו תמיד רק התפלל בחדרו כמו ביום שני דראש השנה כנוצר לעיל.

קודם נעילה, לא ידענו מי יתפלל נעילה, ואמרנו לשאל אותו זכרוננו לברכה בעצמו, ונתעוררתי בעצמי לילך אליו לשאלו כדי לזכות לקבל פניו הנוראות אז; ואמר רבי נפתלי שגם הוא רוצה לילך בשביל כוונה זו, והלכנו שנינו יחד, ובאנו אליו ונכנסנו לחדרו באימה וביראה, כי תמיד בכל עת שרצינו לכנס אליו, נפל עלינו יראה ובושה, ומחמת זה היה תמיד קשה עלינו מאד תחילת הכניסה לחדרו, ובפרט בעת הזאת ביום הכפורים סמוך לנעילה סמוך להסתלקותו. כשנכנסנו לחדרו ועמדנו על הפתח בבהלה ובאימה, שאל בקצור על מה באנו? ענינו ואמרנו ביראה מי יתפלל נעילה, ותכף הטוה בידו עלינו, כאומר: לכו לכו אין לי עתה עסק בזה, עשו לכם מה שתמצאו. אחר כך במוצאי יום הכפורים, נכנסנו אליו עם העולם, והיה חלוש מאד ולא הראה פנים שוחקות...

128